

דבר שיש לו מתירין מותר מיד אף
 במין בשאינו מינו אמרינן דלא בטל,
 ומה"ט פת שאפו עם צלי, דריחא הוי
 משהו, ולא בטל, כיון דאפשר לאכלו
 בלא רותח, קשה לי מסוגיא דחולין,
 דאמר רבא צנון שחתכו בסכין של
 בשר, דע"י טעימת קפילא מותר לאכלו
 בכותח, מה מהני טעימת קפילא, הא
 מכל מקום אם יש בו משהו, גם כן
 אסור לאכלו ברותח דהוי דבר שיש לו
 מתירין, ואולי י"ל דמה"ט באמת
 אמרינן בסוגיא שם, דאמר אביי
 משמיה דחזקיה צנון שחתכו בסכין
 של בשר אסור לאכלו בכותח, ועיין
 בארוך מש"כ (סימן צ"ח) שכתב
 דמשמע דאביי בא לומר דאסור אפילו
 ע"י טעימת קפילא, אלא דנדחק שם
 בטעמא דמילתא, ולפי הנ"ל י"ל דהוא
 מטעם יש לו מתירין, ורבא שהתיר י"ל
 דס"ל דגם ביש לו היתר מיד בטל במין
 בשאינו מינו, ולא ס"ל כשנויא דרב
 אשי בביצה גבי מים ומלח דהוא
 מטעם יש לו מתירין, אבל אביי י"ל
 דס"ל כר"א, עכ"ל הגרע"א ז"ל. אך
 באמת יעוי' בחידושי הריטב"א ז"ל

בסוגיין שכתב דגם אביי מודה דאם
 אפשר למיטעמיה קפילא מותר, ואביי
 מיירי בסתמא.

ובדבר קו' רעק"א ז"ל הנ"ל. הנה
 יעו"ש עוד בחי' הריטב"א
 ז"ל שכתב, דהיכא דלא הוי דבר חריף
 שרי מדין נ"ט בר נ"ט, וגרע מפת
 שאפאה עם הצלי דהתם הוי משהו,
 והכא אפילו משהו לא הוי, ויעוי'
 בהר"ן פרק גיד הנשה [דף צ"ג ג' ב']
 שעמד בזה בשי' הרי"ף ז"ל, דאמאי
 נ"ט בר נ"ט שרי, ולא נימא דשיל"מ
 לא בטל, כמו פת שאפאה עם הצלי,
 ולכן נייד משי' הרי"ף ז"ל, יעו"ש, אכן
 הריטב"א ז"ל הנ"ל מבאר דנ"ט בר
 דנ"ט בר נ"ט לא הוי גדר טעם כלל.
 [והגם דנ"ט בר נ"ט דאיסורא אסור,
 וחזינן דאיכא קצת טעם, מ"מ לא
 חשיב חלות דין טעם, כדי שיחול בו
 מלכתחילה איסור], ולפי"ז אולי י"ל
 גם בנוגע לקו' הגרע"א ז"ל, דסובר
 הגמרא דצנון שחתכו בסכין של בשר
 מאחר ואין הקפילא טועמו, הפי' דהוי

בצנון הוא אם טועמו קפילא, ואם לא
טועמו קפילא, ש"מ דהו"ל טעם שני,
ועיין.

בכלל נ"ט בר נ"ט, והדר לכל היתרא
דנ"ט בר נ"ט, דלא הוי אפילו משהו,
דקים להו לחז"ל דגדר טעם ראשון

יראה, דדברי הר"ן גבי פינכא, נאמרו
מקודם שאמר הר"ן ליסוד זה דלא
אמרינן חנ"נ במליחה (דיעו"ש דקי"ב
ב' בהר"ן, שכתב שרק אח"כ נתחדש
לו סברא זו), וא"ש.

אך עוד ק"ל, דהר"ן בדיבור שמקודם
לכן כתב בטעמא דמולחין ב'
פעמים בכלי מנוקב, דאידי דטריד
למיפלט לא בלע, וקשה דהרי בפעם
הראשון היה שם ציר והציר בולע
מהדם ושוב יאסור הבשר. ואפשר
לדחוק דהרי הציר יוצא רק אחרי
פליטת הדם כדכתבו הראשונים (קי"ב
ב'), ואז כבר אין דם, אך זה דחוק,
דהא ודאי נשאר דם על הכלי, אכן
לכאור' נראה הך סברא מדברי ב"י בשם
הרא"ה (סו"ס ס"ט), שכתב שם,
דמולח בכלי שאינו מנוקב לא נאסר
הכלי, משום דלא נעשה כרותח רק
אחרי שיעור המליחה ויבלע אחרי

כתב הר"ן בהך פינכא דתברה רב
אמי, דהא דלא ניקבה וימלח
בה שוב בשר, דכיון שהבשר שמלח
בהפינכא נאסר, ושוב הו"ל צירו כציר
נבילה, ונבלע בהכלי, וממילא
כשימלח שוב בשר, יבלע הבשר הציר
הבלוע בהכלי, דלא אמרינן אידי
דטריד למיפלט לא בלע, גבי שמנונית.
ולכאור' קשה דהא אין הנאסר יכול
לילך היכן שאין האיסור הולך, וכה"ג
הקשה בנקודות הכסף סימן ע"ב
בדברי הר"ן גבי לב, יעו"ש. אך באמת
מדברי הר"ן נראה דפליג איסור זה
דאין האוסר כו' דיעו" דף קי"ב ב'
בדברי הר"ן שם, גבי דגים ועופות
שמלחן זה עם זה, לענין אם העופות
ג"כ נאסרינן, יעו"ש.ה. אלא דבהר"ן שם
מתבאר דמסיק דלא אמרי' במליחה
חנ"נ, וא"כ גבי פינכא צ"ב בדברי
הר"ן, אבל גבי לב דמיירי בבישול
ניחא דברי הר"ן. ונראה דהמעין

שיעור מליחה ואז ליכא דם, וחזינן
 מזה דלא חיישינן שנשאר דם מתוך
 שיעור המליחה ויבלע אחרי שיעור
 מליחה, כיון דאמרינן דמה דנפיק יצא
 מחוץ להכלי, [או די"ל דאותו מעט דם
 לא נבלע בהכלי דלענין מעט דם אמרי'
 מישרק שריק כדכתב הט"ז בסימן עי'
 ס"ק י"ב, או י"ל כדכתבו התו' קי"ב ב'
 בשם רש"י לענין בשר שנפל לציר
 דאחר שיעור מליחה פסק כח המלח,
 או דהדם מתיבש בהמלח, וה"נ לאחר
 שיעור מליחה הדם שנשאר לא נבלע].
 ובזה א"ש גם שיטת הר"ן ז"ל הנ"ל
 דלא חיישינן להציר, אבל במולח בכלי
 שאינו מנוקב, והרי הדם קיים גם אחר
 שיעור מליחה מאחר ואין לו מקום
 לצאת, ושוב הוי השמנונית נבילה,
 וחוזר ובולע בפעם הב', ולא ס"ל
 להר"ן הכלל דאין הנאסר וכנ"ל.
 (ויעויין בתוס' דף צ"ו ב' דמבואר
 דלאו כו"ע ס"ל דאין הנאסר, דהביאו
 בשם הרא"מ שבאר בטעם דלא אמרינן
 בכל קליפה דיחזור ויאסור מדין
 דחנ"נ, והכא הא נאסר הכל. מיהו

לשיטת הרא"ש דנאסר רק מה שבתוך
 הציר, יש לעיין דא"כ הו"ל חצי
 חתיכה, וי"ל דמאחר והציר שיוצא
 נאסר הו"ל כחתיכה אחת). ובעיקר
 דברי הרא"ה ז"ל יש לעיין. דמאחר
 וס"ל להרא"ה ז"ל דלא נעשה רותח רק
 לאחר שיעור מליחה, ולא ס"ל דהדם
 עכ"פ רותח כדחילק הרשב"א ז"ל
 לענין הבשר שנמלח בכלי שאינו
 מנוקב דהבשר נאסר מיד, כיון דהדם
 והציר מיד רותחין הן ואוסרין הבשר,
 אלא ס"ל להרא"ה ז"ל דגם הדם אינו
 רותח, וא"כ קשה האיך יוצא הדם,
 דהא כל מה דיוצא הדם הוא מכח הדין
 דמליח כרותח, ובשלמא לפי' הרשב"א
 ז"ל, הדם עכ"פ הוי רותח ונאסר,
 ונראה לכאור' דמזה מוכח כיסוד החוות
 דעת בריש סימן ס"ט דמה שמלח
 מוציא דם אינו משום הדין דמליח
 כרותח בדווקא, אלא משום דכך הוא
 טבעו של מלח לשאוב הדם, ולכן הגם
 דס"ל להרא"ה ז"ל דלא חשיבי הציר
 והדם רותחים, מ"מ הדם שפיר יוצא
 מכח טבעו של מלח. ודו"ק.

יעוי' בהרא"ש ז"ל כלל ח', שכתב
 בהא דקערה שמלח בה בשר
 אסור לאכול בה רותח, דהיינו דוקא
 בשאינו מנוקב, אבל בכלי מנוקב שרי,
 דדמא מישרק שריק, והר"ן ז"ל חולק
 וס"ל דגם בכלי מנוקב נאסר הכלי,
 ויעוי' בטור וב"י סימן ס"ט שהאריך
 במחלוקת הראשונים ז"ל בזה, ויעוי'
 בשו"ע סעיף י"ז שכתב, אבל אם הוא
 מנוקב מותר לאכול בו אפילו רותח,
 ויש אוסרין ברותח, וכתב עלה הרמ"א
 ז"ל, ויש ליהזר לכתחילה ובדיעבד
 מותר, ע"כ. ויעוי"ש בש"ך וט"ז.
 וחזינן דקיי"ל להלכה, דאין הכלי
 נאסר, ומשום דדמא מישרק שריק.
 וראיתי בחזון איש סימן י' ס"ק ז'
 שהקשה בזה וז"ל, לכאורה הרא"ש
 דמתיר לשיטתו דס"ל פרק כל הבשר
 סימן ל"ו ל"ז כדעת ר"ת דאמרינן דם
 מישרק שריק במליחה כמו בצלי,

והרשב"א והר"ן דאוסרים לשיטתם
 דפליגי אר"ת, ולפ"ז למאי דפסק רמ"א
 לקמן סימן ע' סעיף ו' דלא כר"ת אף
 בדיעבד ה"נ יש לאסור כאן דיעבד,
 וצ"ע. ע"כ. ויעוי' עוד בחז"א שם סוף
 ס"ק ח' שהקשה כה"ג בדברי רמ"א
 וש"ך ס"ק פ"ח. ולענד"נ דבע"כ צ"ל
 דיש לחלק בין כלים לאוכל, דבבשר
 דוקא לא אמרינן מישרק שריק לחוד,
 אבל בכלי אמרינן, והטעם לחלק הוא,
 משום דבשר רך ונוח לבלוע יותר
 מהכלי, ולכן אמרינן בכלי מישרק
 שריק כיון דקשה הוא. שו"ר בפרי
 מגדים בשפתי דעת ס"ק ס"ט
 ובמשב"ז ס"ק מ"ב שכתב וז"ל, היינו
 לגבי כלי אמרינן שריק, ולא לגבי
 אוכל, כמבואר סימן ע' (סעיף ו') בשר
 שפלט כל דמו וצירו עם בשר מלוח
 אסור, ע"כ.

דף קי"ב עמוד ב'.

ועופות נמי אסירי, אי בכלי מנוקב,
 אפילו עופות ודגים נמי שרי, לעולם
 בכלי מנוקב, ודגים משום דרפו
 קרמייהו קדמי ופלטי, ועופות קמיטי,
 בתר דניחי דגים פליטי עופות והדר

גמ', א"ר נחמן, דגים ועופות שמלחן
 זה עם זה אסורין. היכי דמי, אי
 בכלי שאינו מנוקב, אפילו עופות

בלעי מיניה, עכ"ל הגמרא. ופירש רש"י אסורין, הדגים לבדן שהדם יוצא מן הבשר ונבלע בדגים, ע"כ. וכתבו התוס', ונראה דאין העופות נאסרים מהדגים שנאסרו אפילו לאותו פירוש שבכל איסורין אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבילה אם האיסור עצמו הולך ומתפשט ונאמר שגם מן הדם שנבלע בדגים נפלט מקצת עם ציר הדגים ונבלע בעופות, אע"פ שכולה אין פולטין להיות מותרין ע"י כן כיון דכבר גמרו פליטתן, דמ"מ אין סברא לאסור העופות דדם משרק שריק במליחה כמו בצליה, ובדגים דרפו קרמייהו הוא דאמר לעיל דלא שריק דם עופות מינייהו, עכ"ל התוס'. אכן יעוי' בהרא"ש ז"ל כלל ל"ו שהביא דשיטת רשב"ם דגם העופות אסורין, ומטעם שזכרו התוס' דהדם שנבלע בדגים יוצא עם הציר ונבלע בעופות, אלא דהתוס' שללו סברא זו, כיון דגם ע"ז שייך לומר משרק שריק, אך הרא"ש ז"ל ג"כ עמד בזה ונחית ליישב וז"ל, ונ"ל היכא שהדם מרובה על הציר המעורב בו שייך למימר משרק שריק. אבל הכא שרוב הדם

נשאר בדגים ומעט ממנו נפלט עם ציר בעופות ולא שייך למימר משרק שריק, ע"כ. אכן בעיקר הסברא שר"ל התוס' והרא"ש ז"ל דהדגים פולטים הדם שבלעו מן העופות ומ"מ אינן פולטים כל הדם עד שיהיו מותרין, יעוי' בחי' הרשב"א ז"ל דלא ניח"ל בהך סברא, וז"ל, ומיהו לא מיחזור דא"כ דגים נמי אסורין יחזור וימלח ויחזור להכשרן הראשון. וא"ת דלענין הכשר לא אמרינן דדם שנבלע יצא ע"י מליחה משום דחיישינן שמא נשתייר ממנו קצת שלא נפלט, זה אינו, דא"כ היאך נסמוך על מליחת בשר להכשרו שמא לא נפלט הכל ונשאר קצתו, וא"ת התם שאני דדם שלא פירש הוא ודם האברים שלא פירש מותר, אבל זה שנבלע אחר שפירש ונאסר צריכין אנו לדעת בבירור שנפלט כולו, ג"ז אינו נראה. חדא דא"כ בשר לקדרה היכי שרי ע"י מליחה, שהרי אם נשאר בה חוטין שהדם בתוכן אסור אפילו לא פירש דם מכונס הוא, היכי שרינן, כו', אלא ודאי משמע מדאמרינן שהם אסורין, דלעולם הדם הנבלע בחתיכה לאחר שגמרה פליטתה לגמרי. או

מוציא, מוציא הכל, צ"ל ברעת תו' והרא"ש ז"ל דס"ל לחלק בזה, דאימתי אמרינן דמליחה מוציאה כל הדם דוקא בדם של עצמו, אבל הדם הבא ממקום אחר, דחזינן שיטת הרשב"א ז"ל דאינו מוציא כלל, שפיר י"ל דגם להתו' והרא"ש מודו דאינו מוציא, אלא דס"ל דהפי' הוא דאינו מוציא לגמרי כל הדם, אבל פורתא מיהת מוציא.

ולפי"ז אפשר לומר דיש כאן מחלוקת ראשונים ז"ל בגדר מה שאין מוציא המליחה דם הבא ממקום אחר, אם פי' הוא דאינו מוציא כלל, או דאינו מוציא הכל, וכה"ג נחלקו הש"ך בנקודות הכסף והט"ז בסימן ס"ט ס"ק ל"ב בבשר ששהה ג' ימים דלא מועיל לו מליחה, אם פי' הוא שאינו מוציא כלל, או דמוציא מעט מעט, יעוש"ה. וה"ג י"ל כאן, ונפ"מ אם אפשר למלוח חתיכה שבלעה דם ממקום אחר עם חתיכה שהודחה ונמלחה, דאת"ל דאינו פולט כלום א"כ אין כאן שום חשש, אבל את"ל דפולט מעט מעט, א"כ יש לחוש שיבלע החתיכה שהודחה

בדגים לאחר שגמרה פליטתן לגמרי, אינו נפלט ע"י מלח, והלכך דגים אסורין, אבל עופות מותרין, ע"כ. הנה מקודם צריכים לבאר כונת הרשב"א ז"ל. במה שר"ל מתחילה דלעולם אין המליחה מוציאה כל הדם, ומה שסומכים על המליחה הוא משום דהוי דם האברים שלא פירש, דלכאו' אינו מובן, דהא בהבישול כל הדם פורש, [וכה"ג טען הרא"ש ז"ל בכלל ל"ז], ואת"ל דסובר הרשב"א ז"ל דדוקא פירש מחיים אסור (עיין כה"ג בש"ך ריש סימן ע"ו לענין פירש ע"י צלי), א"כ למה צריך בכלל מליחה לבישול, וצ"ב בכוונת הרשב"א ז"ל. ונראה דכוונת הרשב"א ז"ל הוא דאמנם מליחה אינה מוציאה הכל, אבל מה שלא הוציא המליחה לא יוציא הבישול, ושרי מדין דם האברים שלא פירש. ועיין שיטה כזו במאירי.

אכן בעיקר מה שהוכיח הרשב"א ז"ל דמליחה מוציאה כל הדם מדם שבחוטין ומזה ש"מ דגם לחומרא לא מחמירין לומר גבי דגים דיוציא המליחה מעט הדם שבהם. דאם

ונמלחה, וכה"ג איתא הנפ"מ בבשר
 ששהה ג' ימים, יעו"ש. ולהלכה דעת
 מרן סי' ע' ס"ו דמליחה מוציאה דם
 הבא ממקום אחר וא"כ אסור למלוח
 על חתיכה שהודחה ונמלחה, ולדעת
 רמ"א שם לא מהני מליחה לדם הבא
 ממקום אחר, ולדידיה יפול חקירה
 הנז'.

שוב מצאתי בעה"י, דבש"ך סימן ק"ה
 סקי"ח כתב עפ"י דאיסור והיתר
 הארוך, דחתיכה שבלעה דם ממקום
 אחר ונמלחה אינו פולט אפילו משהו
 ודינו כאיסור בלוע שאינו יוצא בלא
 רוטב, וחז"י בהדיא מדברי הש"ך
 דחתיכה שבלעה דם ממקום אחר אינו
 פולט אפילו משהו, וזה ממש
 כהרשב"א ז"ל. אך באמת בחו"ד שם
 סקי"ח הקשה מהך דדגים דמתבאר
 מדברי תוס' דפולטים, וכן הקשה
 בגליון בית מאיר. ועכ"פ שיטת
 הרשב"א מסייע לדעת הש"ך, זאת
 ועוד, דאפשר דהש"ך ס"ל דגם התוס'
 לקושטא דמילתא ס"ל דאינו מוציא
 כלל, אלא התו' הביאו רק די"מ כך

(והוא שי' רשב"ם, עיין בהרא"ש),
 ושללו התו' סברא זו משום דלא בלעי,
 ולרווחא דמילתא נקטו, ודו"ק.

ובספר תשואות חן [לא' ממחברי
 זמננו] בסימן ו' כתב ליישב
 קו' הבית מאיר והחוו"ד. דדגים שאני
 דאידי דפולט הציר שבלעו פולט דם,
 יעו"ש. ולענ"ד לפום ריהטא איני
 מבין, דהלא כמו שהדם חשוב בלוע
 ואינו יוצא, ה"נ לענין הציר שנבלע
 מהעופות, והבן.

גם בעיקר הראיה מד' התו' י"ל דס"ל
 כשי' רבותיו של הרשב"א ז"ל
 דמהני מליחה להוציא דם הבא ממקום
 אחר, [ואמנם בדגים כתב הרשב"א ז"ל
 דגם רבותיו ז"ל מודו דאינו מוציא,
 משום דרפו קרמיהו, אבל י"ל דהיינו
 דאינו מוציא הכל אבל מ"מ ס"ל להתו'
 דמוציא מעט]. שו"ר בעה"י בתשו'
 רעק"א ח"ג סימן נ"ג שדן טובא
 בפסקא דהש"ך הנ"ל, וכתב שם וז"ל,
 ובעיקר דברי הש"ך והסכמת
 האחרונים מפורש כן בהיפוך בחידושי

הרשב"א בסוגיא דטפת חלב, שהקשה על כלל היסוד דאין דבר הבלוע יוצא מחתיכה לחתיכה ביבש מהא דאמרינן מולייטא שרי, דכבולעו כך פולטו, אלמא דפולט ביבש, וכתב עלה אלא אם כן נאמר דדם נקל לפלוט דאינו מסתרך בחתיכה, ומ"מ נצטרך לומר לפירוש זה דחתיכה שנאסרה משום בליעת דם אוסר חתיכות אחרות אפילו ביבש וצ"ע, עכ"ל, הרי מפורש דס"ל דדם יוצא מחתיכה לחתיכה ביבש, ע"כ. ומתבאר מדברי הגרע"א ז"ל דדעת הרשב"א ז"ל הוא, דדם אין בו דין בלוע ויוצא גם בלא רוטב, ודלא כהש"ך, ויש להעיר דא"כ נמצא דהרשב"א סותר דברי עצמו, דהלא הרשב"א ז"ל עצמו כתב לענין דגים ועופות דלא פלטי הדגים כלום. ולכן נראה כמעט ברור דהרשב"א ז"ל מחלק בזה בין מליחה לצלייה, דבמליחה לא מוציא אפילו מעט היכא דבא ממקום אחר, ודווקא בצלייה יש להצלייה כח להוציא הדם אפילו שבא ממקום אחר, ודו"ק. ואפשר דגם הגרע"א ז"ל מודה בזה, רק דתבריה לגזיזיה דהש"ך, דהש"ך כייל לחתיכה

שנגעה בחבירתה בין ע"י חום בין ע"י מליחה, ובחום הוכיח הגרע"א ז"ל מדברי רשב"א דיוצא גם בלא רוטב, אך לקמן יתבאר דהגרע"א ז"ל עצמו מסיק מד' רשב"א בדף קי"ב ב' דלא מהני אפי' צלייה להוציא דם הבא ממקום אחר וא"כ משמע דראית הגרע"א ז"ל הוא דמוציא עכ"פ מעט, וזה א"א וכמש"נ, דלהרשב"א אין לחלק בין מעט להרבה, ואפשר דלמסקנא באמת אין הוכחה משי' הרשב"א, כיון דהרשב"א עצמו בדקי"ב ב' מסיק דצליה אינה מוציאה דם הבא ממקום אחר היכא שכבר בלע, ועיין בכל זה במש"כ בסימן ב'.

ובמש"נ דעת התו' דמליחה מוציאה מיהת פורתא, וכמו שביארו בגליון הבית מאיר, והחוו"ד. יש להוסיף בזה. דגדר הדברים הוא, עפי"ד החוו"ד ריש סימן ס"ט, דמה דמליחה מוציאה דם אינו מדין מליח כרותח, אלא דין בפ"ע דהמלח שואב הדם, וי"ל דבזה חלוק הוא דם הבא ממקום אחר, דבזה אין בטבע המלח להוציאו, אבל מדין מליח כרותח

מיהת יוציא נהגם דהוי בלוע צ"ל
כהרשב"א דדם לית ביה דינא דבלוע],
ומדין מליח כרותח אינו סיבה שיוציא
הכל, ודו"ק.

דף קי"ג א'.

ד"ה ספ"ה

הר"ן ז"ל דיש בהבני מעים דם מועט
אלא שבטל, ולפי"ז י"ל דהפירוש
בדברי רש"י הוא כהפמ"ג דיש בהבני
מעים מעט דם אלא שבטל ולכן
לכתחילה אסור. (ולא מטעם השומן),
אך ק"ק לי מה דהביא הפמ"ג בשם
הר"ן הטעם דיש בהן קצת דם ובטל,
או דאינו יוצא, דבר"ן לא נזכר אלא
שאינו יוצא והו"ל דם האברים שלא
פירש ולא נזכר בהר"ן ה"ט דבטל
במיעוטו. (ויעוי' במשב"ז סק"ב,
והנפ"מ שכתב לענין בישל במזיד,
ולמש"נ צ"ע בדברי הפמ"ג, דהיכן
נזכר בהר"ן ה"ט דבטל במיעוטו, ועד
שנאמר דבבישול במזיד הוי בכלל
ביטול איסור דקנסוהו).

גמ', א"ר משרשיא אין מחזיקין דם
בבני מעים, תרגמא אכרכשא
ומעייא והדרא דכנתא. ופנ"רש"י, אינן
בחזקת דם ליאסר אם לא נמלחו, ע"כ.
ומשמע דלכתחילה צריך למלחן, וכן
כתב הרמ"א סימן ע"ה ס"א בשם
המרדכי הארוך, וכן הביא בביאור
הגר"א ז"ל שם בש"ך ס"ק ה' שפירש
דא"א לנקר הבני מעים שלא ישאר בהן
מעט שומן, וקשה דא"כ אמאי בדיעבד
שרי, וי"ל דהוי מועט ולעולם יש ס'
כנגדו, ולכתחילה אסור משום אין
מבטלין איסור לכתחילה. וכה"ג ראיתי
בפמ"ג בשפתי דעת סק"ג שהביא בשם

אבל דגים רפו קרמייהו כדפי' לעיל,
עכ"ל. וכ"כ הרא"ש ז"ל, והר"ן ז"ל
הוסיף טעם, דיש עדיין פליטת ציר,
ואידי דטריד למיפלט ציר לא בלע

יעוי' בתוס' שכתבו, אין לאסור מטעם
זה למלוח בני מעים עם שאר
בשר משום דלא טרידי לפלוט ובלעי
דם כמו דגים, דהכא דם מישרק שריק

דם, וכמו שהאריכו בזה בראשונים (קי"ב ב') אם אמרינן יסוד זה או לא. והנה לכאור' במש"כ התוס' ה"ט דמישרק שריק נראה דלשיטתייהו אזלי (בדף קי"ב ב') שכתבו בשם ר"ת ז"ל דהא דשרינן למלוח בשר ע"ג בשר משום מישרק שריק, ולא רק משום דאידי דטריד למיפלט לא בלע, דהא מתירים אפילו כשהראשונה גמרה לפלוט דמה, אך אח"כ הקשו שם התוס' היכא דאיכא גומות, ותירצו הטעם דציר, או משום דלא נסתם נקבי הפליטה, באופן, דלה"ט דמישרק שריק א"ש גם הכא דגם בלאו טעמא דאידי דטריד למיפלט שרינן, אבל לטעם דבעינן פליטה, אין להתיר הכא אם לא מטעם דטריד למיפלט ציר. וכ"כ הגר"א ז"ל סימן ע"ה סק"י. אך שו"ר בש"ך סימן ע"ה סק"ג שכתב וז"ל, והתוס' והרא"ש והר"ן כתבו הטעם דמשרק שריק, ואע"ג דס"ל להנך פוסקים דלא כר"ת דסבירא ליה משרק שריק במליחה וכמו שנתבאר בסימן ע' בב"י, הא כבר כתבו התוס' פרק כל הבשר דף קי"ב ע"ב והגה"מ פ"ו והגהת ש"ד ושאר פוסקים דה"ט

משום דמסתמא איכא גומות בבשר ולא שריק והלכך בבני מעיים דחלקים הם שפיר אמרינן דשריק, א"נ והוא עיקר דהיכא דפליט ציר אמרינן שפיר דשריק, וכן כתב מהרש"ל שם, וסברא זו מוכחת בכמה דוכתי, ודו"ק. ע"כ. ולפי"ד הש"ך בתי' הב' מבואר דגם ה"ט דמישרק שריק שכתבו כאן התו' והר"ן בנוי על טעם דפליטת ציר, אבל בפשוטו הם ב' טעמים, וכמבואר בר"ן שהביא ב' טעמים.

אך לענד"נ דדברי הש"ך צ"ע בעיני, דלא זכר דבר"ן והרשב"א נוכל למצוא פתרי בזה, דיעוי' לשון הר"ן שכתב ולא עוד אלא שיש לומר דהני כיון דלית בהו דמא לא בלעי אלא משרק שריק ליה ואזיל בהדי מלחא כו'. נראה מדברי הר"ן ז"ל דיש כאן גדר חדש דכיון שאין בטבעו דם לכן גם אינו בולע אלא משרק שריק, וכן מפורש לשון הרשב"א ז"ל שכתב, ורבותינו בעלי התוס' ז"ל אמרו דמותרין הן, ולא דמי לדגים ועופות, דהני כיון דלית בהו דם אין בולעין הדם הבא עליהם, אלא משרק שריק

ואזיל ליה בהדי מלחא כו'. ובדברי הריטב"א הדברים מבוארים בביאור יותר [אלא דהריטב"א שלל סברא זו], דז"ל הריטב"א ז"ל, אבל יש שהיו אומרים דהני כיון דלית ליה דמא הכי נמי לא בלעי דמא, ומותר להשהותם עם הבשר המליח, וכן נהגו, אבל אינו נראה דבר של טעם, עכ"ל הריטב"א ז"ל, ודו"ק בכל זה.

וביותר צ"ע על תירוצו השני דהש"ך, שכתב דמש"כ התוס' ורא"ש ור"ן טעם דמשרק שריק היינו משום דפליט ציר, דזה ניחא בד' תו' ורא"ש שכתבו רק טעם דמשרק שריק, אבל הר"ן הא כתב בהדיא ב' הטעמים, גם דפליט ציר, וגם דמשרק שריק כיון דלית בהו דמא.

ממקום למקום, והרא"ש ז"ל כתב דאין לדברים אלו טעם ויסוד, יעוש"ה, ויעו"י שם שהביא דה"ר פרץ הביא ראיה לדבריו מהגמ' דף קי"ב ב' דאמרו דגים ועופות שמלחן זה עם זה אסורין הדגים, ופריך היכי דמי, אי בכלי שאינו מנוקב אפי' עופות ועופות נמי, ומשמע דכמו דגים ועופות אסורין מעבר לעבר, ה"נ עופות ועופות, והרא"ש ז"ל כתב על ראיה זו, דכשל עוזר וכפל עוזר, דגם דגים אינם אסורים אלא כדי קליפה כדין מלוח כרותח, וכדין טמא מליח וטהור תפל דאסור רק כדי קליפה, יעוש"ה. ובאמת דצריכים להבין דעת ה"ר פרץ ז"ל

גמ' אמר שמואל אין מניחין בשר אלא ע"ג כלי מנוקב, ע"כ. ויעו"י בהרא"ש ז"ל כלל מ"ט שכתב דנראה דלא נאסר כל הבשר אלא אותו שבתוך הציר, אבל מה שחוץ לציר שרי, ודלא כה"ר פרץ שכתב לאסור כל החתיכה דלא דמי לחתיכה שנפלה להציר, דהתם כבר נמלחה, ולכן לא נאסרה אלא מה שבתוך הציר, דדם אינו מפעפע למעלה, אבל הכא דלא נמלחה, הכל אסור, לפי שלא יצא דמה ממנה לפי שהמקום דחוק, מאחר והכלי אינו מנוקב, ואעפ"י שדם האיברים שלא פירש מותר, היינו דוקא אם לא פירש כלל, אבל הכא פירש

דפשוט לו ז"ל דדגים ועופות אסורין
 הדגים מעבר לעבר, ובעופות ועופות
 רוצה להביא ראיה לאסור, דהא אין
 שום טעם לחלק ביניהם, דאם ס"ל
 לה"ר פרץ דמליח אוסר רק כדי קליפה,
 א"כ אפילו דגים ועופות אסורין רק
 כדי קליפה, ואם ס"ל לה"ר פרץ
 דמליח אוסר כל החתיכה א"כ א"צ
 ראיה לאסור עופות ועופות, דבלא"ה
 אסור מדין מליח כרותח דבולע מהדם
 הנפלט. ולפום ריהטא נלענ"ד בעה"י
 ליישב, דהנה החוות דעת ריש סימן
 ס"ט ביאר בהא דיש שיטות דלא הודח
 קודם מליחה אסור כל הבשר מטעם
 דהדם בעין נבלע בכל החתיכה, והק'
 החו"ד דהא מליח רק כדי קליפה,
 וכה"ג הא כתב רמ"א סימן ע' דדם
 בעין שנפל על מליח נאסר רק כדי
 קליפה, וביאר וביאר החוות דעת,
 דמליח כרותח הוא דין א', אבל איכא
 עוד דינא, דמלח מפליט ובולע, ולכן
 בלא הודח אסור כל הבשר, והא
 דבסימן ע' נאסר רק כדי קליפה, משום
 דהתם כבר התחיל המלח לשאוב הדם
 לחוץ, ואינו מבליע רק מדין כרותח,
 אבל בלא הודח. עוד לא התחיל פליטת

הדם, עכת"ד. ולפי"ז י"ל בעה"י,
 דבמולח בכלי שאינו מנוקב, אם לא
 נימא הך סברא דאין הדם יוצא כלל,
 א"כ כבר התחיל המלח להפליט, ומה
 שחוזר ובולע אינו אלא מדין מליח
 כרותח, וזה הא הוי רק כדי קליפה,
 אבל בדגים ועופות הא הטעם דאסרינן
 דגים הוא כיון שנגמר פליטת הדם
 והציר (יעו"ש בתוס' קי"ב ב'), וא"כ
 שוב מבליע המלח מדין טבעו של מלח
 ונבלע בכל הדגים. [ובדעת הרא"ש
 ז"ל י"ל דמודה ליסוד החו"ד, אלא
 דס"ל דכיון שהמלח התחיל להפליט
 שוב לא יבליע, אפי' שכבר גמר
 להפליט, ודחוק. שו"ר בחו"ד ריש
 סימן ע' שעמד בזה בטעמא דנאסרים
 הדגים רק כדי קליפה, יעו"ש וביאר
 שם דאם מצד המלח שעל בשר
 העופות, אמרי' דכיון שהתחיל
 להפליט שוב אינו מבליע, ואם משום
 המלח שעל הדגים, כבר פסק כוחו
 וכמש"כ הט"ז בסי' ס"ט ס"ק מ"ז,
 ודבריו צריך מובן, דהנה מקודם צריך
 לבאר במה שהוצרך החו"ד לטעם
 חדש בהמלח שעל הדגים משום דפסק
 כוחו. ולא סגי ליה במש"כ מקודם

לענין המלח שעל העופות משום דהתחיל לפלוט לא בלע דטעמו ז"ל הוא, דמאחר והדגים כבר גמרו פליטת צירן לכן לא שייך הסברא דעוסק בפליטה, ולכן צריכין לטעם חדש דפסק כוחו, אך צ"ע דהלא פסק כח המלח לאו מילתא דפשיטא הוא, דהתוס' בדקי"ב כתבו בזה ב' תירוצים, וכדהאריך בזה הט"ז בסי' ס"ט ס"ק הנ"ל. ואפ"ל דגם לתי' בתרא דהתו' והרא"ש שם דמתיבש הדם בהמלח, ה"נ י"ל דאין המלח שעל הדגים מבליע, כיון דמתיבש בתוך המלח, וצ"ע אם שייך לומר הכי מאחר והוי דם חדש שהבא מן העופות. ועוד צ"ע למאי דהחמירו שם תו' וכן הרמ"א

בסי' ס"ט ס"כ גבי בשר-שנתמלא בציר, לאסור, ולא סמכי' אהך סברא דפסק כוחו, אי נמי דנדבק במלח, א"כ מ"ט הכא לא יאסור, ואפ"ל עפי"ד הש"ך בסימן ע' ס"ק י"א שביאר במאי דמקילין בדגים ועופות דאם נגעו ^{דמקילין} ^{דמקילין} הדגים בעופות אחר שיעור מליחה הדגים מותרים, דכיון דהוי רק לחלוחית מקילין (וסמכי' אהך סברא דפסק כוחו או נדבק), וה"נ י"ל הכא דדוקא בנתמלא בציר בכלי שא"מ אסור, אבל הכא דהוי נגיעה בעלמא בכלי שא"מ, שרינן לאחר דפסק כוחו, ועיין היטב בגליון הגרע"א ז"ל בדברי הש"ך ס"ק כ"ד].

גמ', רב ששת מלח ליה גרמא גרמא. תרי מ"ט לא, משום דפריש מהאי ובלע האי, חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא אלא לא שנא. ובאמת דיש לעיין בדעת רב ששת שמחלק בין אותה חתיכה לחתיכה אחרת דמאחר ולא ס"ל לרב ששת אידי דטריד למיפלט לא בלע, ולכן

אסר למלוח חתיכה ע"ג חתיכה, משום שהחתיכה השניה בולעת מהחתיכה הראשונה א"כ ה"נ יאסר למלוח אותה חתיכה. [ואפשר לומר בדוחק דאותה חתיכה הוי אי אפשר באופן אחר, ואקילו ביה, דדם שמלחו דרבנן, אבל חתיכה אחרת אפשר למלוח כ"א בפ"ע, והוא דוחק].

וא"כ מה טען הש"ס דבלע האי גיסא,
דלו יהי דבלע, סו"ס המליחה תוציאנו,
וצ"ב.

ונראה ליישב בעה"י, דטענת הש"ס
הוא, דהלא שיעור מליחה
הוא מיל, והיינו דאח"כ פסק כח
המלח, ולכן אמרינן דבאותו רגע
שנגמר כח הפליטה, נמצא שבלע, ולא
הספיק לפלוט [אכן צ"ע דא"כ
להשיטות דלא אמרינן אידי דטריד
למיפלט ציר, יעויין בתוס' קי"ב ב,
יקשה דאמאי לא יבלע מיד אחרי
שיגמר לפלוט הדם וצ"ל דבאין כא'
ואמרי' דאידי דטריד ברגע האחרון,
לא יבלע]. ובדעת רב ששת י"ל, דהרי
אין זה פשוט דאחר מיל פסק כח
המלח, עיין בזה בשו"ע ופוסקים יו"ד
סימן ס"ט סעיף כ', וגם י"ל דלפורתא
כי האי לא חיישינן.

שו"ר בחי' הריטב"א ז"ל שכתב
וז"ל, נראה שרב ששת לא
סגי' דלא ידע האי טעמא, אלא שהיה
רוצה להחמיר ואמרו לו שאין להחמיר
בכך כיון דלא אפשר להחמיר בחתיכה

והנראה לי בדעת רב ששת, דבאמת
י"ל ע' בעיקר טענת הגמ'
דאותה חתיכה נמי פריש מהאי גיסא,
דלכאו' יש להשיב, דגם אם בלע מ"מ
המליחה מוציאה בליעה זו, וצ"ל
דסובר הגמ' דאין מליחה מוציאה דם
שפירש ממקום למקום, וא"כ י"ל דבזה
גופא הוה מחלק רב ששת, בין אותה
חתיכה לחתיכה אחרת, דבאותה
החתיכה, אכתי המליחה מהניא
להוציא, הגם שפירש ממקום למקום
אבל בחתיכה אחרת לא מהניא
המליחה.

ובאמת דנראה דזה תלוי בספיקא
דהש"ס בסמוך, בשובר
מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה
אי מהני מליחה או לא, וחזינן
דמספק"ל להש"ס בזה, אם מה שפירש
ממקום למקום אפשר להוציא ע"י
מליחה או לא, וקיי"ל להחמיר. ובאמת
דצ"ע לשיטת הר"ן ושאר ראשונים שם
דלכו"ע מהני מליחה בשובר מפרקתה
של בהמה, וכל הספק הוא אם מותר
לאכלו באומצא, וחזינן דמהני (לשי'
הר"ן) מליחה בפירש ממקום למקום,

למקום שרי, ומה שאמר הגמ' דפריש
מהאי גיסא ובלע האי גיסא היינו שיצא
לחוץ ממש, יעו"ש.

אחרת, כנ"ל. עכ"ל. ובאמת דכל עיקר
דברינו נסתרים מדברי התוס' בדף י"ד
א' שפירשו דלעולם דם שפירש ממקום

מהו למיכל באומצא, היינו דבשר חי
בעלמא מותר לאכול בלא מליחה
משום דהוי דם האברים שלא פירש,
ובזה מספק"ל להגמ' אם נימא כיון
דפירש ממקום למקום אסור או לא.
ויעוי' ב"י וב"ח סימן ס"ז. והנה לפי
הר"ן בשם הרי"ף ורא"ש צריך להבין
היטב ספק הגמ' אי חשיב פירש או לא.
ולפ"ר היה נ"ל, דשורש הספק הוא
בעיקר ההיתר דדם האברים שלא
פירש, דיל"פ בב' אופנים. הא' דאין
עליו שם דם אלא שם בשר. הב', דהוי
זה היתר בפ"ע בדם האברים שלא
פירש, [נאפשר שיש להם ע"ז לימוד
מפסוק] ולכאו' יש להביא ראיה מזה
דם הכנוס בחוטין אסור כמבואר
ברא"ש דף צ"ג ב' דההיתר הוי אך
משום דשם בשר עליו וכדם הכנוס שם
דם עליו אך נראה דאינו ראיה, די"ל
דגם אם הוי זה גזה"כ בפ"ע להתיר,

גמרא, אמר שמואל משום ר' חייא,
^{אוצר החכמה}
השובר מפרקתה של בהמה
קודם שתצא נפשה, ה"ז מכביד את
הבשר וגוזל את הבריות, ומבליע דם
באברים. איבעיא להו, היכי קאמר,
מכביד את הבשר וגוזל את הבריות
משום דמבליע דם באברים, הא
לדידיה שפיר דמי, או דלמא לדידיה
נמי אסיר, תיקו, ע"כ. ופי' רש"י, הא
לדידיה, דליכא למימר משום גזילה
שרי לפי שהוא חוזר ויוצא ע"י מלח.
או"ד לדידיה נמי אסיר ותרתי קחשיב,
חדא דגוזל את הבריות וחדא דמבליע
דם ושוב אינו יוצא ואוכל דם, ע"כ.
ומתבאר לפירוש רש"י דספק הש"ס
הוא אם מהני ליה המליחה או לא,
וע"י חיתוך מתבאר ברמ"א סימן ס"ז
סעיף ג' דמהני גם לפי' רש"י, יעו"ש
בש"ך. אולם הרי"ף והרא"ש ז"ל
ובר"ן ועוד ראשונים פי' ספק הגמ'

דם שוב לא יתבטל להבשר, אבל הכא
 דלעולם לא היה עליו שם דם, מדוע
 שיחשב דם משום שפירש, דאטו
 משום שפירש מנקודת בשר זו לנקודת
 בשר אחר יחשב דם, סו"ס הכל בשר
 א' הוא, אבל אם הוא זה היתר מגזה"כ
 דדם שלא פירש שרי, י"ל דכיון
 שפירש ממקום למקום תו לא הוא
 בכלל ההיתר, ודו"ק.

מ"מ יסוד ההלכה הוא "בדם האברים"
 היינו דם הבלוע באברים, ודם הכנוס,
 אינו דם האברים, כיון דאינו בלוע,
 והוי דם בפ"ע. ועכ"פ נ"ל די"ל דבזה
 יפול הספק שבש"ס. דאם ההיתר הוא
 משום דהוי עליה שם בשר א"כ סו"ס
 גם עתה הוא בשר, דסו"ס בלוע הוא.
 ואינו דומה כלל לפירש ויצא לחוץ
 וחזר, דהתם כיון דפירש לחוץ ונעשה

ובבאור תירוצא דהב"י י"ל בב' אנפי.
 הא', דגם להר"מ דאסר דם האברים
 שלא פירש הוי רק מדרבנן, ואפשר
 מטעם גזירה אטו דם שפירש, ושפיר
 קאמר הב"י דהיכא לפרוש דוקא גזרו,
 אבל אם אינו ראוי לפרוש לא גזרו,
 כיון דאין חשש שיפרוש [והגם דאיכא
 דם שפירש בעלמא, צ"ל דלא גזרו
 חז"ל אלא על דם שבבשר זה, שמא
 יפרוש]. הב', אך י"ל דלעולם להר"מ
 דאסר דם האברים שלא פירש הוי זה
 סברא ודינא דאו', אלא דגם הר"מ
 מודה ליסוד דדם האברים שלא פירש

הנה יעוי' בב"י סימן ס"ז שכתב דגם
 הר"מ ז"ל מפרש כפי' הרי"ף
 והרא"ש דהספק הוא למיכל בשר חי,
 אלא דהר"מ לשיטתו דס"ל דגם בשר
 חי מוכרח למלחו, מפרש הכא דמיירי
 שנחלט, ויעו"ש שהביא קו' מהר"י בן
 חביב, דלהר"מ דגם בשר חי צריך
 מליחה, והיינו דלהר"מ דם האברים
 שלא פירש ג"כ אסור, א"כ אמאי מהני
 חליטה, דהחליטה מצמיתה ולא
 מוציאה, כמבואר ברמב"ם שם, ותירץ
 דלא אסרו אלא דם שראוי לפרוש,
 והכא מאחר שנחלט לא יכול לפרוש.

הוי שם בשר עליו [וכנ"ל בצד א'], רק
 דהר"מ מחלק בזה, דאם ראוי לפרוש ^{אוצר החכמה}
 אינו מתבטל ^{אוצר החכמה} להבשר, ואם אינו ראוי
 לפרוש שוב הוי בכלל בשר.

ואולם ק"ל בדברי הב"י, דהא
 באומצא דאסמיק הוא
 וחלייה אסיר (פסחים ע"ד ב'), ופי'
 התו' שם, דמיירי דהאדים מחמת
 החומץ, ששהה הבשר הרבה זמן
 בחומץ, ולכן הו"ל נצור הדם, ויעוי'
 ב"י סימן ס"ז שכתב דגם הר"מ מפרש
 כהתוס', וא"כ קשה דנמצא דגם
 בחליטה חזי' דעדיין ראוי לפרוש ע"י
 שיאדים (וזהו גופא הפרישה שלו,
 דלכן הבשר אסור). וצ"ל דכיון דלא
 שכיח לא חשיב ראוי לפרוש [בפרט
 אם נימא דגם להר"מ הוי רק גזירה
 דרבנן], ועיין.

עוד ק"ל האיך מותר לחלוט הבשר
 חי, דהלא הר"ן ז"ל בדף קי"ב
 ב' ביאר הא דלהר"מ כל בשר שנמלח
 צריך חליטה, ומ"מ לא סמכי' אחליטה
 לחוד, כיון דחיישי' דער שיספיק

לצמות הדם בתוכו, יצא הדם ויבלע
 שוב יעו"ש, וא"כ האיך התיר הר"מ
 לחלוט בשר חי, דהא ניחוש שיחזור
 ויבלע, ונמצא שתיקונו זהו קילקולו,
 וצ"ע.

יעוי' הגהת רמ"א ז"ל שהחמיר בהך
 דינא דשובר מפרקתה, להצריך
 חיתוך למליחה ולצלי, וביאר שם
 הש"ך דהא דמהני חיתוך, כיון דלא
 גרע מנצור הדם דמהני חיתוך, והקשה
 שם הגרע"א ז"ל דמאי לא גרע דקאמר
 הש"ך, דהלא נצור ^{החכמה} הדם קיל טפי,
 כדחזינן דנצור הדם א"צ חיתוך לצלי
 רק לקדירה, אלא דבדעת מרן חזינן
 להיפוך, דבנצור הדם א"צ חיתוך לצלי
 רק לקדירה, ובשובר מפרקתה א"צ,
 (ויעוי' ב"ח), ויעוי' פמ"ג שעמד בכל
 זה. וצ"ל דהגדר הוא, דלענין צלייה
 שובר מפרקתה גרע [דשם גדרו מצד
 צרור וכנוס] ודו"ק. [ואם משום
 דהש"ך מיירי גם לענין חיתוך לצלי,
 הא לא קשיא, דיעו"ש בש"ך ס"ק ח'
 דאם לא חתך לצלי אינו מעכב, דכל
 עיקר דין חיתוך לצלי לא נזכר בהדיא
 בש"ס].

שולחן ערוך סימן ס"ח סעיף ט'.
 מותר למלוג תרנגולת
 ברמץ או להבהב באור, והוא שידית
 בית השחיטה תחלה יפה יפה, ואם
 הוא לקדרה יזהר שלא ישהנה כל כך
 באש כדי שיוכל הלב והכבד להתחמם
 ולהפליט, ע"כ. במש"כ מרן, דוקא
 לקדרה, יעוי' בש"ך סקי"ז שביאר
 עפ"י ד הרשב"א ז"ל, דלצלי לא
 חיישינן ללב וכבד משום דכבולעו כך
 פולטו. ואני אני מבין, דהא לכתחילה
 ודאי אסור לצלות כבד ע"ג בשר,
 כדבסימן ע"ג סעיף ד', וא"כ אמאי
 הכא שרי. ואפשר דחריכה שאני וכמו
 שכתב הש"ך כאן לחלק בהא דלא
 נאסר כדי נטילה ויעויין בש"ך סקי"ט
 שביאר בשם הרשב"א דמה"ט נהגו
 שלא למלוג האידנא תרנגולת, וצ"ב
 דמ"ט דהשו"ע דהתיר לכתחילה)
 וצע"ג. ובהא דלקדירה חיישינן ללב
 וכבד, פירש הרשב"א ז"ל, וכן הוא
 בביאור הגר"א ז"ל ס"ק כ"א, דמה
 שנבלע ע"י האור א"א להוציאו
 במליחה, ומשום "דאור קשה
 ממליחה". אך לענ"ד י"ל טעם אחר,

עפ"י מ שכתב הרא"ש ז"ל בפרק גיד
 הנשה כלל י"ג, בטעם בשר ששהה
 שיעור מליחה שנפל לציר דאסור
 אפילו לצלי, דלא אמרינן כבולעו כך
 פולטו אלא באותו זמן שבלע, אבל מה
 שכבר נאסר מחמת דם הבא עליו
 ממקום אחר לא אמרי' כבכ"פ, וה"נ
 כיון שכבר נאסר מחמת דם הכבד
 שבלע שוב לא יועיל לו צלייה. אלא
 דא"כ תיקשי אעיקר דברי הרשב"א
 דברי הרשב"א ז"ל דאמאי שרי למלוג
 לצלי, דהא הצלי מבליע דם הכבד
 בהבשר, ושוב לא יועיל לו צלייה.
 וע"כ דס"ל להרשב"א דמהני צלייה
 להפליט גם דם שכבר נבלע, ושפיר
 הוצרך הגר"א ז"ל לבאר הטעם
 דמליחה אינו מוציא מה שנבלע ע"י
 האור. ונראה דלעולם לא פליג
 הרשב"א אדברי הרא"ש הנ"ל דהיכא
 שכבר בלע, לא מהני ליה הצלייה, אלא
 דהרשב"א ז"ל מחלק בין צלייה
 לחריכה, וכמו שחילק הש"ך כאן בהא
 דלא נאסר כדי נטילה, יעו"ש, וצ"ע
 עוד בזה.

אידי דיפלוט דם ידיה, יפלוט דם
שבא מהצליה ועיין.

ויעוי' בפמ"ג שהעיר בכלל, דבלאו
הכבוד, אמאי שרי לקדירה,
הרי נבלע ע"י צליה, ואיך יועיל לו
שוב מליחה, יעו"ש, ולכאו' גם ע"ז
צ"ל דחריכה שאני, ודוחק.

שו"ר די"ל בפשיטות, עפ"מ שכתב
הרא"ש פרק כל הבשר סימן
ל"ט בשם סה"ת, דהיכא דבלעה
כשהיא תפילה, מהני למלחה מדין
אידי דפליט דמו ידיה פליט דם
בעלמא, יעו"ש, וא"כ י"ל דלכן הוצרך
הרשב"א לטעם זה דבלע ע"י האור,
דבלא"ה הוה מהני המליחה מדין

השני, דהא פסק כח המלח שבחציו
הראשון, עכת"ד הגרע"א ז"ל. והנה
הדבר מוכרע מיניה וביה כדברי
הגרע"א דאין הכוונה שנמלחה מצד א'
מפליט חצי א', דהא הרמ"א חשש
שלא למלוח החצי השני, היכא שעבר
י"ב שעות מטעם דיבלע החצי השני,
ואם נאמר דמליחה מצד א' מפליט חצי
א', הרי צ"ב, האיך יצא הדם להחצי
השני, דהלא המליחה מוציאה הדם
לחוץ, אלא שתאמר דבמקום שיצא
לחוץ יצא להחצי השני, א"כ קשה ל"ל
החשש דיבלע הצד השני, תיפו"ל דלא
יצא הדם לחוץ, אע"כ דמליחה מצד א'
אינה מפלטת אפי' בהחצי שלה, ולכן
לא חיישינן שיצא להצד השני וישאר

שו"ע סימן ס"ט סעיף ד'. ומולחו
משני צדדים כו' חתיכה שלא
נמלחה אלא מצד אחד מותר. וכתב
ע"ז בהגה, ויש אוסרים אפילו בדיעבד
והכי נהוג כו' אלא אם היא תוך י"ב
שעות שנמלח יחזור וימלח צד השני
שלא נמלח עדיין ויבשלנו אחר כך כו',
עכ"ל. והקשה הגרע"א ז"ל, דמה יועיל
שימלח הצד השני דהא פסק כח המלח
מהצד הראשון, והו"ל שוב כנמלח
מצד אחד, וזה ודאי אין לומר דמליחה
מצד אחד מפליט בחצי חתיכה, דאטו
אם יחתוך החצי שבצד שנמלח תהיה
החתיחה מותרת, הא ודאי ליתא,
ובע"כ הבאור הוא דמצד א' לא מהני
גם לחציו, וא"כ איך מועיל בחציו

שם, דאם יוצא יוצא לגמרי. רק דחיישינן שיבלע, אבל תוך י"ב שעות איידי דטריד למיפלט ציר לא בלע ויוצא לחוץ. [מיהו י"ל דלעולם פועל בהחצי לחוד, רק דמהני להוציאו עד לחוץ החתיכה ממש].

מב' צדדים אך כתב דמזה שכתבו הפוסקים למלו^{לח} שוב מצידו השני ולא כתבו דימלח שוב מב' צדדים משמע דלא כן, נראה דר"ל כמש"כ דפועל בכל החתיכה, וכנ"ל.

ומה שהיה נ"ל בדבר קו' רע"א ז"ל, דמליחה מצד א' מפלטת חלק מהדם ואמנם אינו חצי בהכמות, אבל חצי או חלק בהאיכות, ר"ל בכל החתיכה, דמליחה מצד א' הוי "כח חלש" שמוציא בודאי, אבל לא בריבוי, ולכן נשאר דם, ושפיר מהני המליחה שמצד השני, כנלענ"ד בעה"י. [וכה"ג נראה דהגדר במליחת דם דשיעורו מיל, דאין פי' דלא יוצא כלום, אלא שמוציא קצת קצת, וזהו הבאור בהשי' דמלח ונקרש ומלח די"א שמצטרף, עיין פמ"ג בזה, דס"ל דמועיל קצת קצת, ולהסוברים דלא מצטרפי משמע דס"ל דלא מוציא כלום רק אחרי המיל].

והגרע"א ז"ל הבין דמצד א' לא נכנס אפילו בחציו, וכמש"כ הגרע"א שם דנכנס כעובי אצבע. ועיין חזו"א סימן י' סק"ו שתירץ קו' הגרע"א, דכיון דמתחילה לא פלט כדבעי, לא פסק כח המלח, ולכאור' נראה דדברי החזו"א א"ש אליבא דהש"ך בסימן צ"א דפסק כח המלח היינו משום הפליטת דם, ולכן לא אמרי' פסק כח המלח בשאר איסורין, ולכן כתב החזו"א דהיכא דלא פלט כדבעי לא פסק כוחו. א"נ י"ל עפי"ד החזו"ד ריש סי' ס"ט דמליחה מוציא מצד טבע המלח ולא מדין כרותח, ולכן אמרינן דלא פסק כוחו, ודו"ק. אך באמת נ"פ דלכו"ע הא דפסק כוחו הוא משום שהפליט, רק דפליגו בש"ך שם אם בעינן דוקא מפליט דם או סגי גם דמפליט ציר, וכ"מ בהדיא

ויעוי' בפמ"ג שהרגיש בתחילה די"ל דמצד א' לא נכנס רק בעובי אצבע, וממילא יצטרך למלו^{לח} שוב